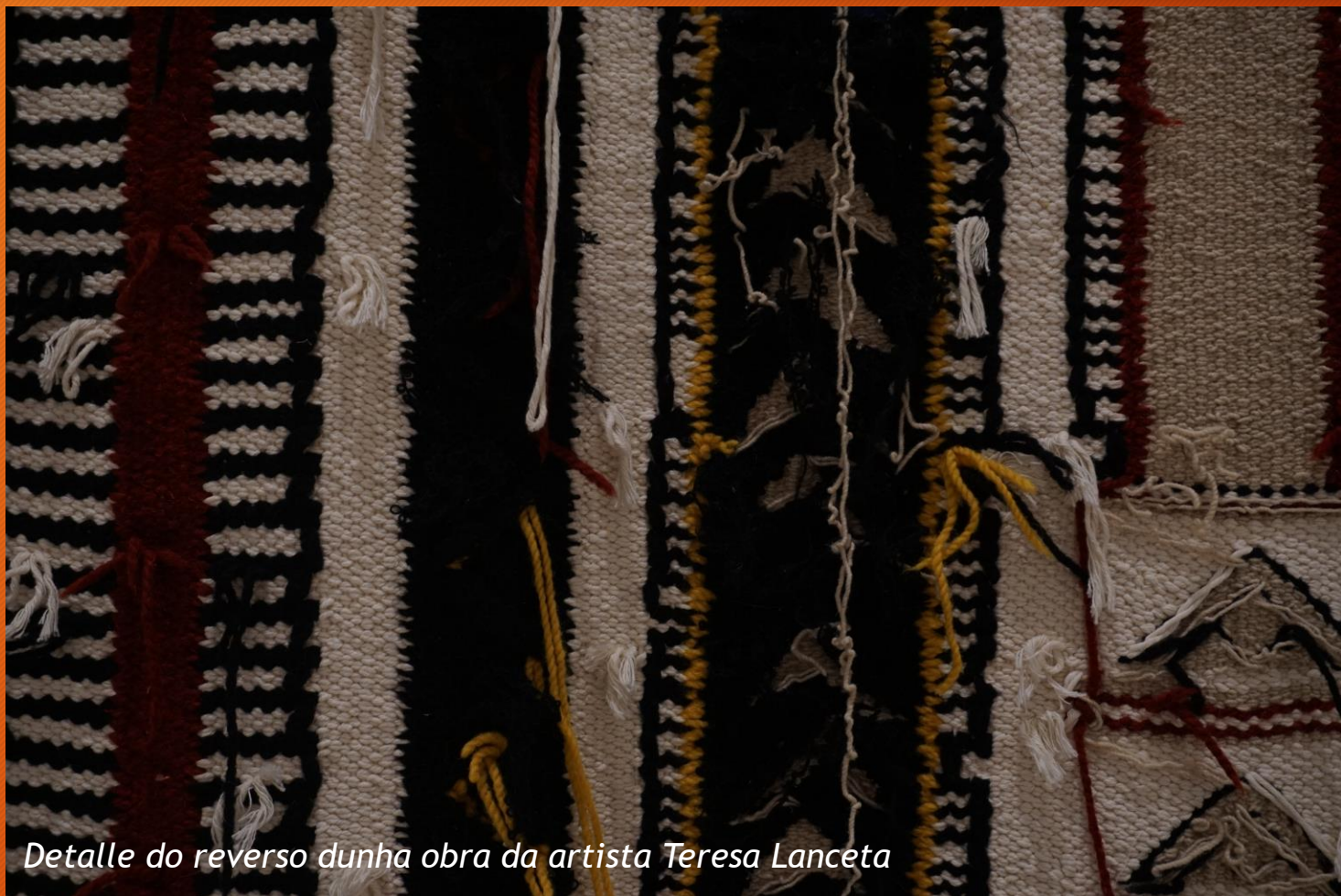

Biblioteca escolar, centro creativo das aprendizaxes

Detalle do reverso dunha obra da artista Teresa Lanceta

Santiago de Compostela,
30 de marzo de 2023

Cristina Novoa
@nova5

Biblioteca escolar, organismo vivo

A biblioteca escolar debe ter os sentidos alerta e unha gran capacidade para reaccionar de maneira inmediata (ou case) ao que percebe como necesidade ou interese nos seus usuarios naturais.
Respirar coa súa xente, coa comunidade á que serve.

Artigo en EDUGA

<http://www.edu.xunta.gal/eduga/1476/biblioteca-escolar/biblioteca-escolar-un-organismo-vivo>

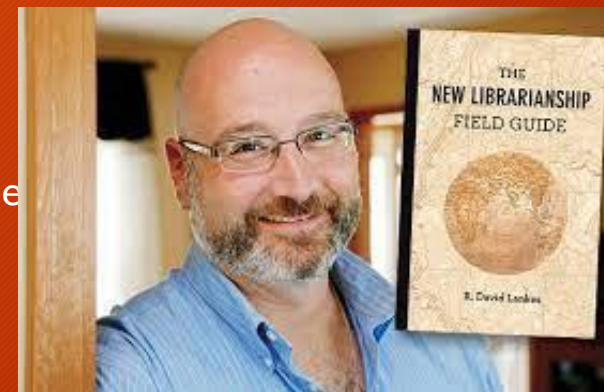
BIBLIOTECA ESCOLAR, CENTRO CREATIVO DAS APRENDIZAXES

A biblioteca escolar así entendida:

- ✓ Pon a disposición da comunidade educativa recursos, servizos e oportunidades para o desenvolvemento de competencias clave no currículo escolar.
- ✓ Garante a mediación imprescindible e axeitada en materia de lectura e de información, nun contexto de multialfabetismos e urxencias por formar ás persoas como lectoras críticas e usuarias responsables da información e dos medios de comunicación
- ✓ Precisa ser unha biblioteca inclusiva, impulsora da creación, a expresión e a colaboración en toda a súa diversidade.

DAVID LANKES (Director da Escola de Biblioteconomía e Ciencias da Documentación. Universidade de Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas. Las Palmas de Gran Canaria, novembro 2021.

- *A biblioteca ten que pensar menos nas transaccións e máis nas conversacións.*
- *A súa función é propiciar ENCONTROS e fomentar CONVERSACIÓNS.*
- *A súa finalidade: mellorar vidas. Mudar COLECTIVOS en COMUNIDADES.*
- *A colección é unha ferramenta; hai que preocuparse de como a colección pode enriquecer a vida da xente, pero hai que favorecer as RELACIÓNS.*
- *A biblioteca debe formar parte da historia da comunidade. Cada biblioteca debe adaptarse e medrar coa súa COMUNIDADE. Integrar redes de aprendizaxe para adaptarse á comunidade. Entender que é o que a fai única.*
- *Debe facilitarse o acceso aos coñecementos da comunidade. Coñecer e difundir as paixóns dos membros da comunidade. Recoñecer talentos e habilidades.*

Que bibliotecas?

A biblioteca escolar é o espazo de aprendizaxe **físico e dixital** dunha escola onde a **lectura, a indagación, a investigación, o pensamento, a imaxinación e a creatividade** son centrais para a **viaxe dos estudantes da información ao coñecemento, tamén para o seu crecemento persoal, social e cultural.**

Directrices IFLA para a Biblioteca Escolar (2015-revisada)

A biblioteca, como centro de recursos de lectura, información e aprendizaxe: “*centro creativo das aprendizaxes*” (Cláusula primeira das Instrucións da D.X. De Ordenación e Innovación Educativa en relación coa Biblioteca Escolar. Curso 22/23)

Instrucións.

1. Todos os centros de niveis non universitarios deberán establecer as medidas organizativas oportunas para poñer a disposición de alumnado e profesorado e, na medida do posible, do resto da comunidade educativa, unha biblioteca escolar que favoreza o achegamento a libros informativos e de ficción, así como a outros recursos informativos e lúdicos, en soporte impreso, audiovisual ou electrónico; presentes na biblioteca ou dispoñibles a través de Internet; relacionados cos contidos do currículo ou que poidan cubrir a variedade de intereses de lectura e de aprendizaxe.

CEP Xosé María Brea
Segade. Taragoña-Rianxo

SEGUINDO COA CLÁUSULA 1

2. O equipo directivo deberá tomar as medidas organizativas oportunas que garantan o correcto funcionamento deste servizo educativo.

Instrucións.

Charlas presenciais e virtuais. IES San Paio (Tui)
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/2603>

Seguindo coa cláusula 1

3. Os centros establecerán unha partida específica para o mantemento da biblioteca escolar, dentro dos orzamentos xerais do centro (entre un 5% e un 10% do orzamento deste).
4. O espazo da biblioteca deberá organizarse en función das prácticas que interesa incentivar e das experiencias que se pretenda estimular (...) [Verase + tarde]

Instrucións.

5. No caso extremo de falta do espazo, ou cando as características do centro non faciliten a creación dunha biblioteca central con espazos diversificados, suficientes e con funcións especializadas, deberá deseñarse unha “biblioteca distribuída” (...); non se poderán separar os recursos en lugares distintos en función do tipo de soporte (deben convivir o impreso e o dixital, os libros cos xogos e o equipamento tecnolóxico).

Biblioteca inclusiva

6. “A biblioteca deberá ser cada vez máis inclusiva, que dea resposta ás necesidades de todo o alumnado no que atinxe a accesibilidade, aos recursos dispoñibles a través da colección física ou virtual, aos equipamentos e ás actividades propostas”

Instruccións.

Un recurso para a transversalidade

Instrucións.

7. A biblioteca escolar deberá facilitar o tratamento transversal dos contidos e un enfoque interdisciplinario en proxectos e actividades, contribuíndo así aos cambios metodolóxicos imprescindibles.

8. A biblioteca escolar, conforme aos Obxectivos da Axenda 2030 da ONU para o Desenvolvemento Sustentable, debe proporcionar servizos e programas que dean resposta ás necesidades informativas das persoas que integran a comunidade educativa, formando ao alumnado para unha participación plena, activa e comprometida coa sociedade complexa na que nos toca vivir.

Dúas funcións fundamentais

9. A biblioteca deberá concibirse como mediadora das lecturas no centro, polo que será o “núcleo” da atención á formación de hábitos de lectura no conxunto da comunidade educativa; con este fin, o equipo da biblioteca deberá deseñar, asesorar e apoiar actividades para o fomento da lectura que teñan en conta os distintos sectores que a conforman, procurando a colaboración de todos eles.

Instrucións.

10. A biblioteca escolar é o contexto privilexiado para o desenvolvemento de competencias informacionais e mediáticas, como requisito para a construción do pensamento crítico, o que deberá terse en conta á hora de abordar o reforzo destas competencias clave.

A biblioteca “é cousa” da comunidade educativa

Instrucións.

11. A utilización habitual desta biblioteca para a lectura, información e a aprendizaxe (LÍA), e como “centro creativo das aprendizaxes”, concirne a todo o profesorado, a todas as áreas, etapas e niveis, así como a todos os programas nos que está inmerso o centro para o desenvolvemento do seu Proxecto Educativo.

12. O Proxecto Lector de Centro deberá ter unha vinculación estreita coa biblioteca escolar.

13. A biblioteca escolar incorporará ás familias (na medida do posible e a través de distintas fórmulas), co fin de implicalas na formación das lectoras e dos lectores e, tamén, na súa formación como usuarios críticos de información e dos medios de comunicación.

Biblioteca escolar: *axente transformador da cultura pedagóxica do centro*

CEIP A Lama (A Lama, Pontevedra)

Artigo: *La biblioteca escolar y el cuento del hombre que tenía mala suerte.*

Monográfico BE21 puntedu 2020: http://xtec.gencat.cat/web/.content/projectes/biblioteca/biblioteca-escolar-en-el-segle-xxi/documents/6_nova.pdf

CUESTIÓN BÁSICA para que a BE poida exercer de axente transformador no centro:

- 1. O espazo como facilitador de experiencias*
- 2. Equipamento para o acceso, tratamento e produción de información, e para a aprendizaxe colaborativa*
- 3. Actualización constante da colección*
- 4. Biblioteca física e virtual*
- 5. Equipo de apoio: factor humano*
- 6. Orzamento específico*
- 7. A biblioteca como mediadora da lectura no centro*
- 8. Alfabetización mediática e informacional*

1. O espazo como “facilitador” de experiencias

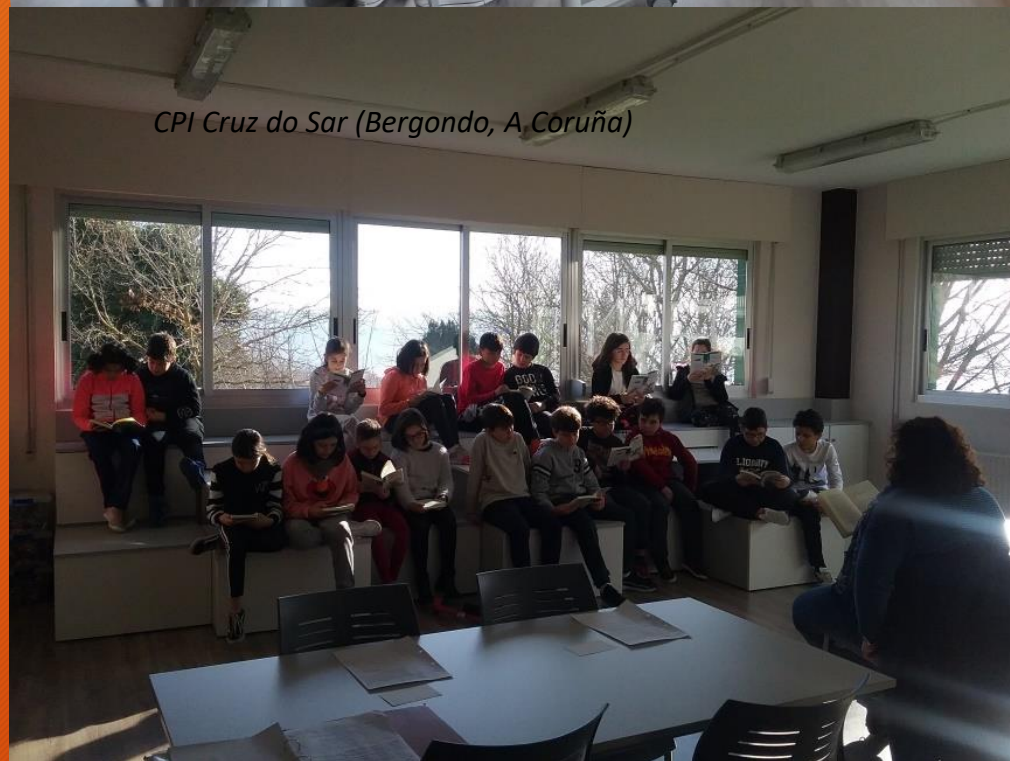
O espazo da biblioteca debe organizarse en función das prácticas que interesa incentivar. En lugar de dedicar todo o espazo dispoñible a postos de lectura individual, deberá distribuírse o mobiliario de forma que favoreza a circulación das persoas usuarias así como actividades individuais e grupais de lectura (formal e informal), consulta, participación, expresión, investigación, manipulación..., ampliando as posibilidades da biblioteca cara a unha factoría ou laboratorio creativo de aprendizaxes no que o diálogo, a participación activa e a comunicación son imprescindibles.

Instrucións para a organización e funcionamento da BE. Setembro de 2022. Dirección Xeral de Centros e Recursos Humanos. Consellería de Cultura, Educación e Universidade.

IES de Brión

CEE Terra de Ferrol

Intervencións nos espazos para unha maior diversidade de oportunidades de aprendizaxe

Espazos e mobiliario pensados para facilitar experiencias de aprendizaxe

CEIP Covas-Meaño (Meaño, Pontevedra)

Espacios y mobiliario pensados para facilitar experiencias de aprendizaje

IES Basanta Silva, de Vilalba

IES de Brión

CEIP Covas-Meaño (Meaño, Pontevedra)

Espacios y mobiliario pensados para facilitar experiencias de aprendizaje

CEIP Veneranda Manzano. Oviedo

CEP Xosé María Brea Segade, Rianxo (A Coruña)

CEIP de Outes

Recunchos de
ciencia, espazos
creativos, *maker
spaces*, sets de
gravación
audiovisual,
*recuncho de
xogos*,
laboratorios de
ideas, *factoría lab*:
**CENTRO
CREATIVO
DAS
APRENDIZAXES**

Espazos para a comunicación e para a desconexión

Unha biblioteca escolar inclusiva??

Repensar e redeseñar os

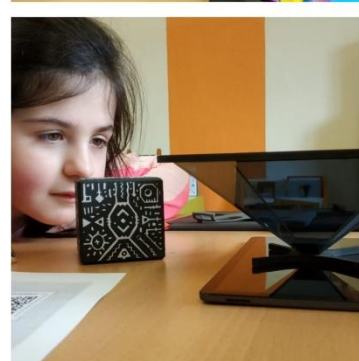
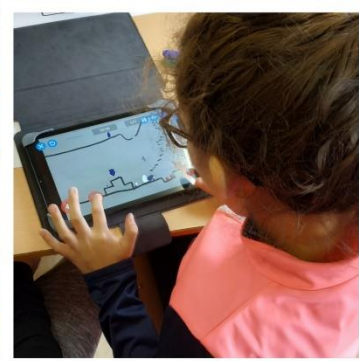
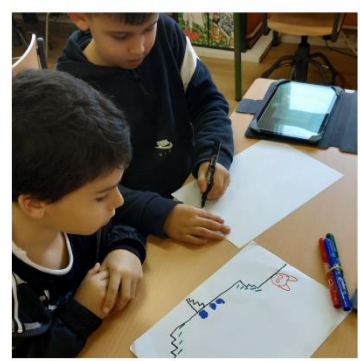
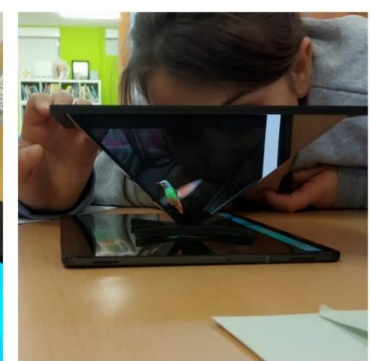
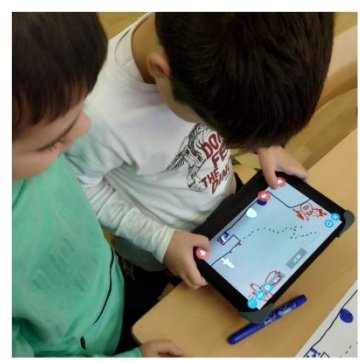
ESPAZOS

- **Accesibles**
- **Practicables** (que faciliten a circulación)
- **Diversos:** lectura informal, traballo individual e traballo en grupo, recuncho audiovisual e informático para un uso autónomo... pero tamén: creativos, multisensoriais, manipulativos, libres de estímulos (“espazos de acougo”)...
- Con **mobiliario adecuado**
- Con **equipamento adaptado** (pantallas, teclados adaptados, pulsadores, lupas, tabletas, mesa táctil...)

2. Equipamento para o acceso, tratamento e produción de información, e para a aprendizaxe colaborativa.

3. Unha colección actualizada, diversificada, equilibrada, inclusiva

- ✓ Xestión técnica “profesional”: informada, avaliada, contextualizada, planificada.
- ✓ Se non sabemos, preguntamos.
- ✓ **Sistemas de clasificación estandarizados.**
- ✓ Non á improvisación nin á simplificación excesiva.
- ✓ Formación de persoas usuarias.

Unha colección que propicie as conversacións e a creación de comunidade

Composición dos fondos

Segundo as recomendacións internacionais – IFLA/UNESCO (2002:

- 60%: Obras de referencia, libros e outro material de consulta, de coñecementos....
- 40%: libros e outros para o lecer (incluída a LIX)

* Directrices 2015

Sobre a colección. Directrices IFLA 2015

- *Unha colección equilibrada con recursos actualizados e relevantes é necesaria para asegurar o acceso de recursos aos usuarios de distintas idades, con diferentes habilidades, estilos de aprendizaxe e historias persoais.*
- *A colección debe apoiar o plan de estudos a través de recursos de información, tanto dixitais como físicos. Así mesmo, a biblioteca escolar deberá adquirir materiais para o lecer, como por exemplo novelas populares e gráficas, música, videoxogos, películas, revistas, cómics e posters.*
- *Estes materiais poden seleccionarse en colaboración cos alumnos para asegurar que os materiais reflicten os seus intereses e cultura.*

As directrices IFLA 2015 non marcan porcentaxes pero orientan a través de exemplos

3. *Tamaño y desarrollo de la colección*

- ¿El libro y la colección audiovisual de la biblioteca satisfacen las necesidades del plan de estudios? ¿Se ha establecido un tamaño base de colección impresa? ¿Está bien limpiada la colección?*
- ¿Hay una variedad de medios disponibles que aborden diferentes estilos de aprendizaje?*
- ¿Se han agregado recursos en línea a la colección cuando fue apropiado? ¿Hay suficientes computadoras y ancho de banda de internet para que grupos de estudiantes aprovechen estos recursos?*
- ¿Se ha realizado una evaluación reciente que equilibre el tamaño de la colección impresa y los recursos digitales? ¿Se han sustituido algunos materiales impresos por suscripciones en línea? ¿Se ha reutilizado eficazmente el espacio que antes se utilizaba para albergar materiales impresos?*
- ¿Se eligen nuevos materiales de fuentes de selección profesional y se vinculan al plan de estudios mediante el mapeo de la colección?*

Unha colección con valor

- Riqueza dos textos e das ilustracións
- Pertinencia das informacións
- Diversidade
- Calidade
- Fiabilidade
- Interese (*que esperta na comunidade educativa: profesorado, alumnado, familias*)
- Ergonomía
- Atractivo
- Apertura
- Dinamismo
- Compensación
- Integración co currículo
- Relación co medio (fondo local)
- Utilidade
- Uso

¿Unha biblioteca escolar inclusiva?

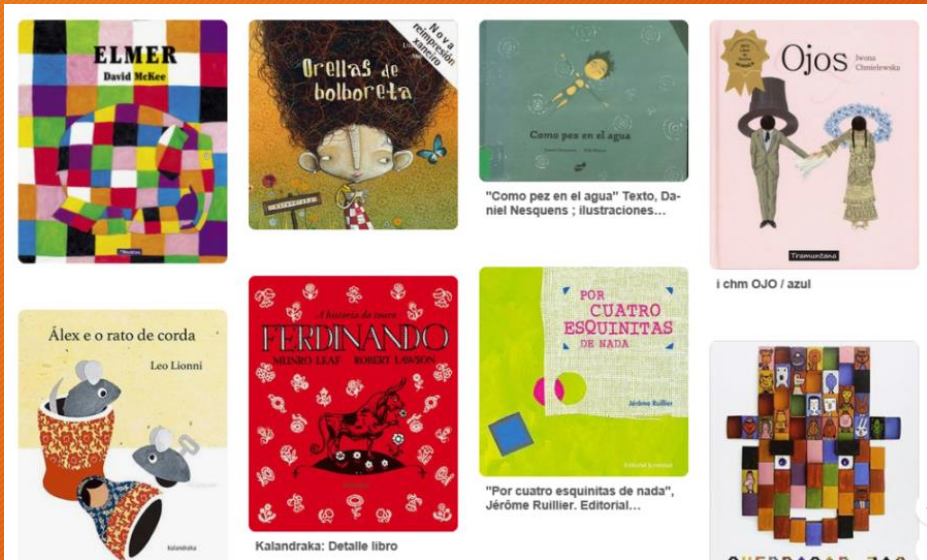
Contemplar na

COLECCIÓN

- **Textos adaptados:** letra grande, lingua de signos, pictogramas, braille, subtitulación, audiodescrición, audiolibros, redactados con criterios de “lectura fácil”.
- Recursos en diferentes **soportes e formatos**
- **Xogos e material manipulativo**
- **Material multisensorial**

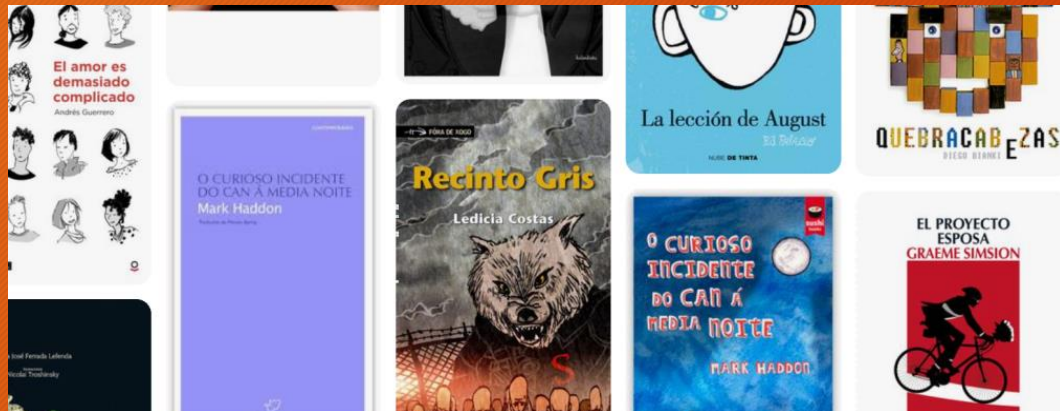

Selección de recursos: www.pinterest.es/bescolaresgal

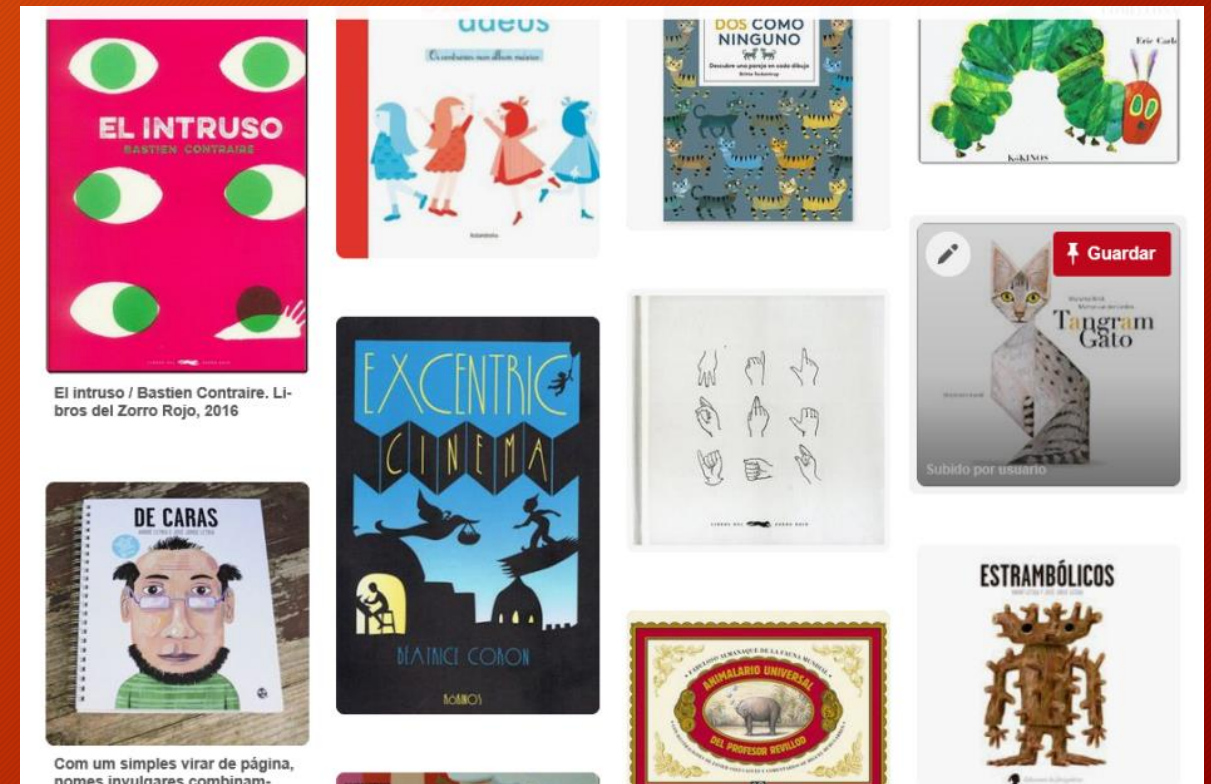

POR UNHA BIBLIOTECA INCLUSIVA

LECTURA E DIVERSIDADE

BIBLIOTECA INCLUSIVA-SECUNDARIA

El intruso / Bastien Contraire. Libros del Zorro Rojo, 2016

Com un simples virar de página, nomes invulgares combinan-

4. Biblioteca física e biblioteca virtual

As bibliotecas escolares son bibliotecas híbridas, que dan cabida a materiais impresos e a materiais en soporte electrónico; bibliotecas que aúnan o presencial e o virtual, que integran a cultura impresa e a cultura dixital.

Plataformas de préstamo de libros e outros contidos dixitais

INICIO IDENTIFICARSE

XUNTA DE GALICIA CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E UNIVERSIDADE

E-LBE.2 LECTURA DIXITAL PARA AS BIBLIOTECAS ESCOLARES

PLATAFORMA DE PRÉSTAMO DE CONTIDOS DIXITAIS

A plataforma de préstamo dixital E-LBE.2 procura ampliar as experiencias lectoras da comunidade educativa a través da lectura dixital e as posibilidades que ofrece para a mellora da competencia lectora e dos hábitos de lectura entre os máis novos.

De todo un pouco. Lecturas de inverno [VER MÁIS](#)

- El ecofeminismo en Vandana Shiva
- Guía de campo da Galicia Encantada
- Aplicación instantánea
- Composición y perspectiva: Una si...
- 100 cosas que tienes que saber de la música
- Os incurábeis
- A vinganza dos homes bos
- Cando soa a buguina
- La conquista del lenguaje. Una mirada a la ev...

Os máis lidos nos clubs... [VER MÁIS](#)

<https://bega-elbe2.edu.xunta.es/>

Declaración de Stavanger

(sobre o futuro da lectura)

Algúns achádegos e recomendacións

A tendencia dos lectores a sobrevalorar a súa capacidade de comprensión é maior cando len en medios dixitais que cando len en papel, particularmente cando len baixo presión temporal, o que lles leva a ler de forma máis superficial e menos concentrados.

Un meta-estudio que inclúe 54 estudos e un total de máis de 170.000 participantes demostra que **a comprensión de textos expositivos e informativos é máis elevada cando se le en papel que cando se le no medio dixital**, particularmente cando o lector se atopa baixo un tempo de lectura limitado. Unha diferenza que desaparece ao ler textos narrativos.

Debe ensinarse aos estudantes estratexias para o dominio nas contornas dixitais da lectura en profundidade e os procesos superiores relacionados con ela. Así mesmo, é importante que os centros educativos e as súas bibliotecas continúen motivando aos estudantes para ler libros impresos e que se destine un espazo curricular para iso.

A importancia dos recursos dixitais, web, rrss e outros.

En tempos de confinamento (pandemia), as bibliotecas escolares seguiron traballando:

- ✓ Vinculando á comunidade educativa
- ✓ Promovendo a lectura, a escritura, a oralidade, a investigación, o traballo cos medios audiovisuais
- ✓ Ofrecendo recursos dixitais para apoiar a alumnado, profesorado e familias.

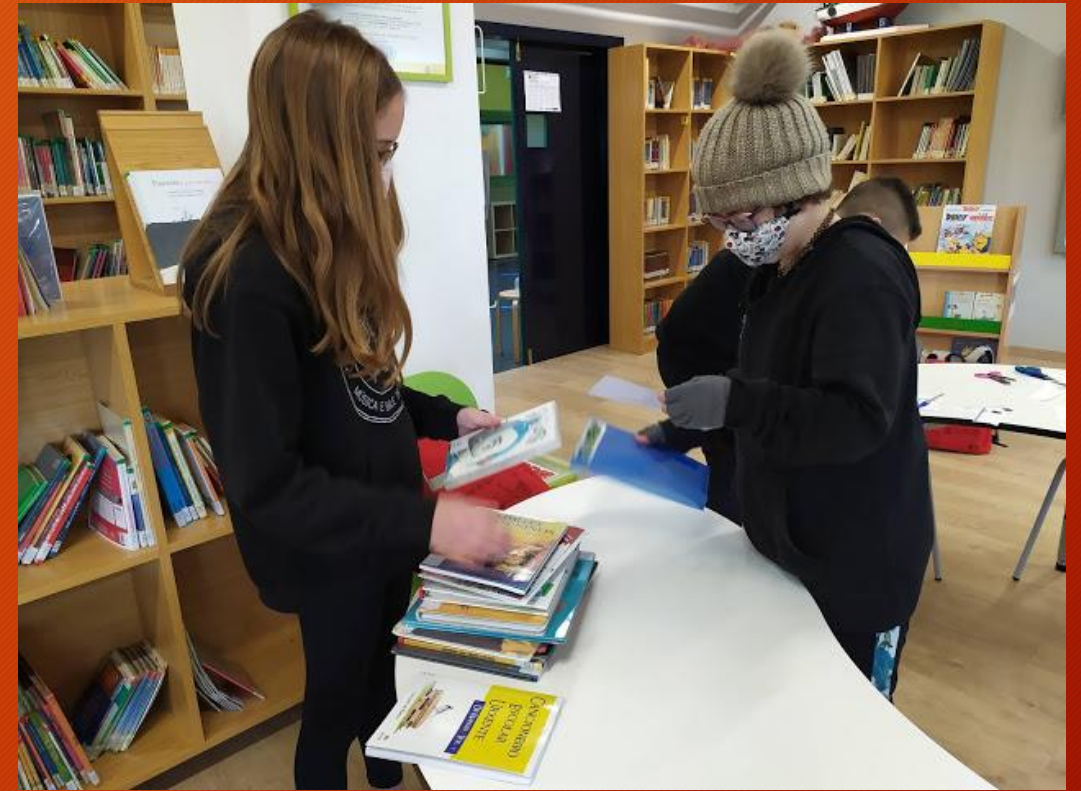
Imprescindible contar cun espazo web específico da biblioteca: blog ou web

bescolaresgal #bescolaresgalabertas

5. O factor humano

Equipo de biblioteca

Alumnado voluntario

Familias lectoras

6. Recursos: un orzamento propio

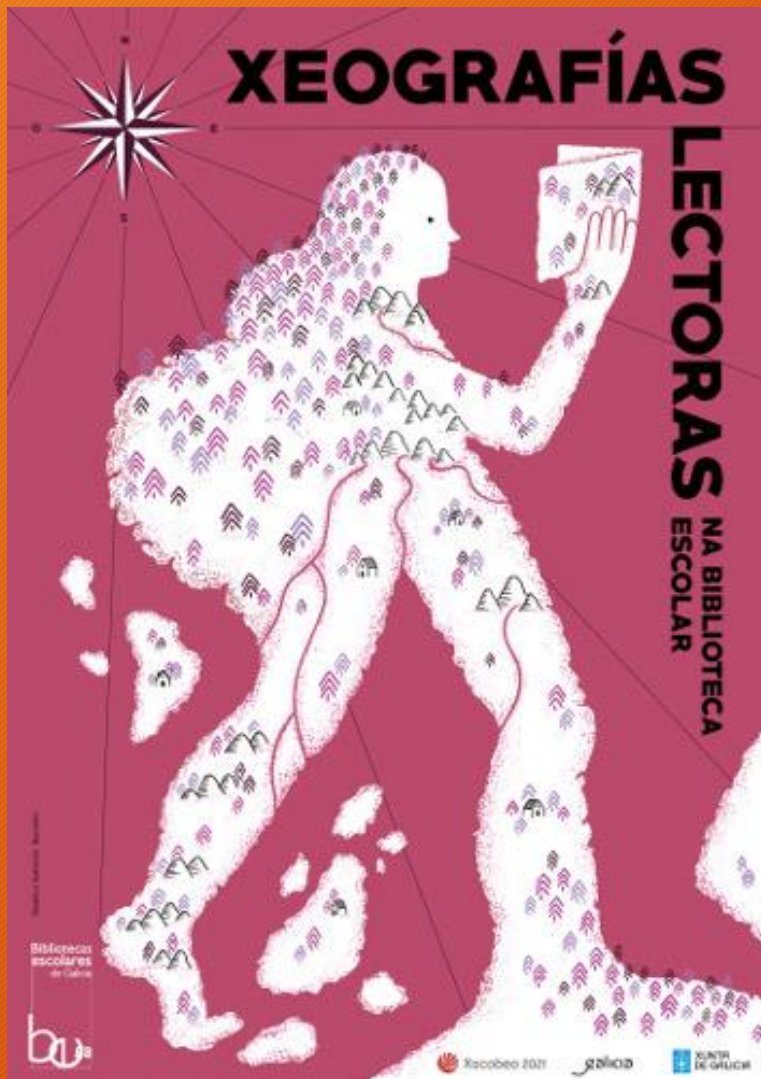

Actuación vinculada aos contidos curriculares e ás competencias

7. A BE como mediadora de lectura no centro

XEOGRAFÍAS LECTORAS NA BIBLIOTECA ESCOLAR convida a explorar todas as posibilidades da lectura: en calquera soporte, en calquera formato, con calquera finalidade; lecturas textuais e icónicas; imaxes fixas e en movemento; lectura de gráficos, planos, mapas ou infografías; lecturas individuais e lecturas compartidas, en silencio ou en voz alta; lectura de ficción e de información; lectura libre e guiada; lectura que nos axude a comprender mellor o noso mundo e lectura que nos axude a entender o mundo dos outros...

Proxecto lector de centro

IES Enrique Muruais. Club de lectura

É un documento que integra todas as intervencións do centro destinadas ao fomento da lectura, da escritura e das habilidades informativas. Procura a adquisición das competencias básicas, especialmente:

- a) *Competencia en comunicación lingüística.*
- b) *Competencia plurilingüe.*
- c) *Competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñería.*
- d) *Competencia dixital (inclúe o tratamento da información)*
- e) *Competencia personal, social e de aprender a aprender.*
- f) *Competencia cidadá.*
- g) *Competencia emprendedora.*
- h) *Competencia en conciencia e expresión culturais.*

Proxecto Lector de Centro

Formación e fomento da lectura: propostas diversificadas e centradas na socialización da lectura e na construción de lectores competentes. proxecto lector de centro / plan anual de lectura. **Lectura crítica.**

*Máis aló das conmemoracións de datas clave do calendario civil ou do ciclo anual, **actividades sistematizadas** (tempos e espazos para a lectura), calidade nas propostas, e tamén: clubs de lectura, rutas literarias, lecturas compartidas, “hora de ler”...*

Fronte ás transformacións que se dan simultaneamente en varias dimensións e que interactúan entre si...

- Os soportes e as formas de lectura
- A noción de lectores
- As colección e os espazos de lectura
- A estabilidade e perdurabilidade das bibliotecas

“O traballo pedagóxico das bibliotecas escolares como lugar de encontro e cruzamento entre a cultura letrada impresa e os novos soportes e modos de ler”.

“Formar lectores xa non implica soamente poñelos en contacto cun corpo de obras previamente definido como referencia cultural común, senón dotalos de criterios e capacidades para orientarse nun océano de produción culturais que non recoñecen os criterios de autoridade e de selección cultural outrora exitosos”.

As bibliotecas escolares fronte aos desafíos contemporáneos. Pegadas dunha viaxe. Traxectorias e futuros das bibliotecas escolares de Galicia. Inés Miret (coord.) Xunta de Galicia, 2021

CLUBS DE LECTURA, LECTURAS COMPARTIDAS, FAMILIAS LECTORAS...

Club de lectura 2º BAC. IES
Punta Candieira (Cedeira)

Club de
lectura. CIFP
Universidade
Laboral.
Culleredo

Bibliobasella @Bibliobasella · 27 nov.
Inauguramos o FALADOIRO! Antón, deseñador gráfico e ilustrador, contounos historias e lendas da contorna. A narración oral serve para saber de onde vimos e entender mellor o mundo. Escoitemos os contos das avoas e avós! 🥰
Grazas polas recomendacións! 🌟
Un pracer, Antón! 🌞🌻🌱

IES A Basella (Vilagarcía de Arousa)

Clubs de lectura:

Espazos de socialización, creación, reflexión, debate e aprendizaxe

Vanse desenvolvendo habilidades...

- Para o diálogo
- O respecto polas outras persoas
- A defensa razoada da opinión propia
- O respecto polas quendas de palabra
- A capacidade de escoita
- Os principios democráticos básicos

Expresión oral

Argumentación

Habilidades cognitivas

Comprensión lectora

Aprender a pensar

Qué se pode facer coa/na biblioteca?

O recanto de Mik. CEIP
Mestres Goldar, Vigo

Lectura libre
Lectura guiada
Lecturas compartidas
Lectura de imaxes
Recomendacións
Novidades
Contos
Recitais
Escrita
Fotografía
Produción de audiovisuais
Construción
Radio
Música
Buscas de información
Programas de formación de usuarios
ALFIN/AMI
Préstamo
Artes diversas
...

Escoitar
Falar
Ler
Escribir
Contar
Pensar
Mirar
Crear
Construír
Descubrir
Investigar
Observar
Analizar
Producir
Compartir
Comunicar
Construir coñecemento
...

← **Bibliobasella**
860 Fotos y videos

Siguiendo

Bo momento para escoller un libro, gravar un booktrailer e presentalo ao Concurso: "Namorei dun libro". 😎😎😎
Envíao co teu nome e curso a:
bibliobasella@iesabasella.org
#bescolaresgal
#bibliotecascreativas

0:02 29 reproducciones

🗨️ 🔄 ❤️ 2 📤

<https://twitter.com/i/status/1490056312650182659>

Bibliobasella @Bibliobasella · 16 dic. 2021

Podeses tamén a participar na actividade "CITA A CEGAS CUN LIBRO"...
Atrévete e lerás!!!

CITA A CEGAS CUN LIBRO:

- Os libros teñen papel de agasallo.
- No envoltorio hai 3 pistas nunha etiqueta.
- Escolle un libro para este Nadal e... a disfrutar!!!

🗨️ 🔄 ❤️ 2 📤

@Bibliobasella
IES A Basella. Vilanova de Arousa

Hora de ler: Lectura libre en tempo lectivo

HORA DE LER

Durante os quince primeiros minutos da primeira sesión os alumnos de ESO poden ler os libros, comics, revistas que traian da súa casa.

Tamén estarán á disposición do alumnado e profesorado en ALTO RISCO e na páxina web, polo menos, dúas suxestións semanais de lectura.

IES Francisco López Aguiar. Betanzos

Maletas viaxeiras, mochilas viaxeiras e outras...

Recitais, exposicións, encontros con autoras, creadoras, científicas, divulgadoras, expertas, referentes...

Extensión cultural: máis e mellores experiencias de lectura

- Recomendacións
- Encontros con autores/as
- Recitais
- Lecturas compartidas
- Hora do conto
- Punto de información cultural
- Club de lectura
- Rutas literarias
- Visitas a librerías o bibliotecas
- Exposicións temáticas
- Animación á lectura
- Familias lectoras
- A biblioteca como plataforma de difusión dos traballos escolares, das habilidades do alumnado e doutros membros da Comunidade Educativa....

Espazos web, redes sociais, boletíns informativos, canles diversas de comunicación, contacto e colaboración....

Recreos activos,
recreos creativos...

CEP Xosé María Brea Segade

IES de Arzúa

IES de Brión

Unha biblioteca escolar inclusiva??

Desde e para outra

ACTITUDE

en relación coa diversidade

- Normalizadora
- Visibilizadora
- Sensibilizadora
- Respectuosa e de trato igualitario
- De axuda, apoio e comunicación adaptada
- Coñecedora das diferentes necesidades

Trataríase de formar lectoras e lectores que sexan quen de mirar e sorprenderse, de buscar significados alí por onde vaian, lean o que lean, miren o que miren; autónomos na súa busca de lecturas e de recursos culturais e artísticos, curiosos fronte ao mundo e respectuosos co outro e as súas creacións...

8. Alfabetización informacional e mediática

COMO IDENTIFICAR NOTICIAS FALSAS

- **ESTUDE A FONTE**
Non se centre só na noticia e investigue o sitio web, o seu obxectivo e a información de contacto
- **LEA TODO O TEXTO**
Un titular abraiante pode querer captar a súa atención. Cal é a historia completa?
- **DE QUEN É A AUTORÍA?**
Faga unha procura rápida sobre a autoría. É fiable? É real?
- **FONTES ADICIONAIS**
Faga clic nas ligazóns e verifique que haxa datos que avalen a información
- **COMPROBE A DATA**
Publicar noticias antigas non significa que sexan relevantes para feitos actuais
- **É UNHA BRINCADEIRA?**
Se for moi extravagante, pode ser unha sátira. Investigue o sitio web e a autoría
- **CONSIDERE A SÚA ORIENTACIÓN**
Teña en conta que as súas crenzas poderían alterar a súa opinión
- **PREGUNTE A UNHA PERSOA CON EXPERIENCIA**
Pida axuda na biblioteca ou consulte un sitio web de verificación

TRADUCIDO POR MANUEL IGLESIAS FERNÁNDEZ

IFLA
International Federation of Library Associations and Institutions
With thanks to www.fastcheck.org

Urxencia de programas estables e sistematizados.

"Fake News"

En Sexto estiveron traballando sobre os embustes nas redes e nos medios de comunicación, as "Fake News". Este é o mural que elaboraron co *Decálogo contra as Fake News*.

CEP Xosé Mª Brea Segade (Taragoña-Rianxo, A Coruña)

<http://bibliobreasegade.blogspot.com/2021/05/fake-news.html>

FORMACIÓN >

“Para fomentar el pensamiento crítico, garanticemos que todos salen de la ESO sabiendo leer y escribir”

El filósofo Gregorio Luri reflexiona en esta entrevista sobre los desafíos de la educación en España y las prioridades que deberían marcar el futuro de nuestras escuelas

https://elpais.com/economia/2020/01/22/actualidad/1579697337_265428.html

“Lo crítico, el pensamiento crítico, la lectura crítica, hay que trabajarlo desde todas las disciplinas.” **Daniel Cassany**

RECOMENDACIÓN ESPECIAL: *Educar contra la desinformación.* Daniel Cassany.

Encontros PLAMBE 20/21 (abril 2021): <https://youtu.be/aPiTTAaRDn8>

A alfabetización informacional é a capacidade de pensar de forma crítica e emitir opinións razoadas sobre calquera información que atopemos e utilizemos. Empodéranos, como cidadáns e cidadás, para alcanzar e expresar puntos de vista informados e comprometernos plenamente coa sociedade. CILIP, 2018

Ámbitos de actuación: Programas para a adquisición da competencia informacional.

O papel da biblioteca escolar neste ámbito sería o de:

- *dispoñer os recursos de forma efectiva*
- *orientar na súa utilización*
- *deseñar xunto co resto do profesorado programas de formación na busca, selección e uso das fontes informativas e o traballo documental*
- *apoiar propostas de proxectos interdisciplinarios que favorezan o uso dos recursos informativos e a elaboración de traballos de investigación documental*
- *axudar ao profesorado a que desde as súas respectivas materias reforce estas aprendizaxes.*

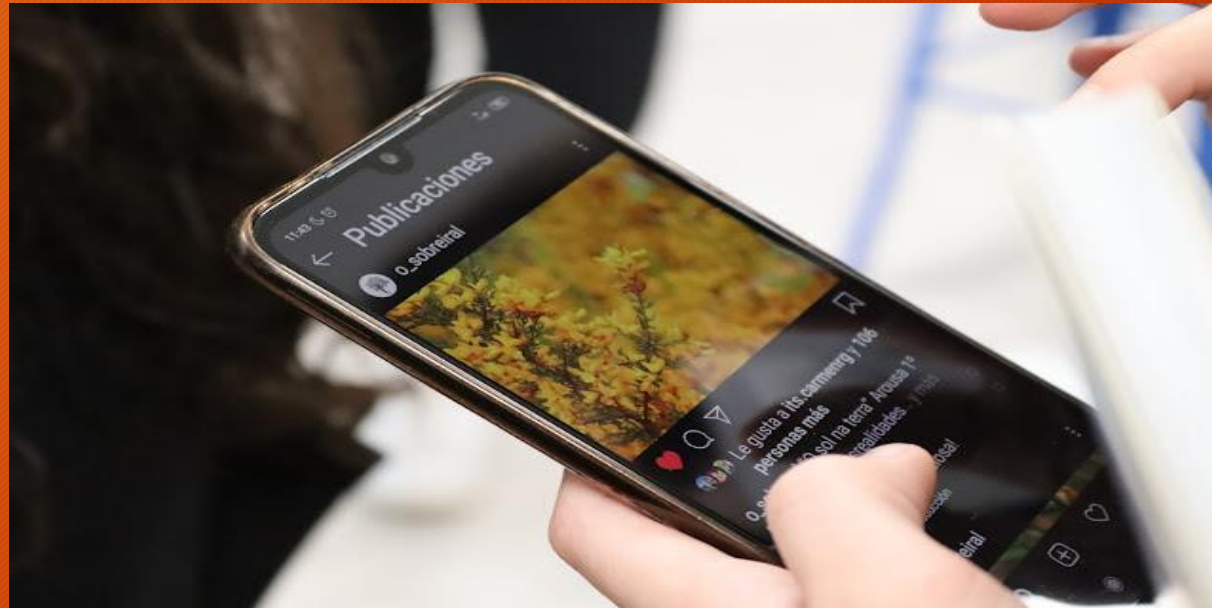
Marco de referencia para las bibliotecas escolares. Ministerio de Educación (2011)

<https://vimeo.com/634415208>

IES ESPIÑEIRA- Boiro:
<https://bibliotecasafo.wordpress.com/2021/10/24/dia-das-bibliotecas-escolares/>

- Coordinación de proxectos interdisciplinarios, apoio a traballos de investigación xurdidos en grupos, aulas, materias...
- Aproveitar as materias optativas???
- Novos currículos???

Concurso de Traballos por Proxectos coordinados/apoiados pola biblioteca escolar. Traballos premiados curso 2018/2019

Traballos premiados no VII Concurso de Traballos por Proxectos. Cursos 19/20 e 20/21)

Concurso de Traballos por Proxectos. Traballos premiados no curso 21/22

SEMANA DA ALFABETIZACIÓN MEDIÁTICA E INFORMACIONAL

24 - 31
OUTUBRO
2021

ALFABETIZACIÓN MEDIÁTICA E INFORMACIONAL POLO BEN PÚBLICO

Sudáfrica organiza a Semana mundial da alfabetización mediática e informacional 2021. Este ano cómprese 10 anos dende que se plantaron as sementes da Semana mundial de alfabetización mediática e informacional en Fez, Marrocos. Isto sucedeu moito antes do exponencial incremento da desinformación, a polarización política, a crecente influencia das plataformas dixitais e a pandemia da COVID-19. No ecosistema actual de mensaxes e significados complexos, ás veces, contraditorios, é difícil concibir que se avance no benestar público, se o público está desempoderado fronte ás oportunidades e ameazas. Cada individuo debe estar provisto de competencias en alfabetización mediática e informacional para comprender o que está en xogo, así como para contribuír e beneficiarse das oportunidades de información e comunicación.

https://www.edu.xunta.gal/biblioteca/blog/files/Semana%20AMI_2021.pdf

<https://www.edu.xunta.gal/biblioteca/blog/?q=node/1563>

Radio + biblioteca escolar

Cando a biblioteca incorpora un “laboratorio de radio” pode impulsar novos proxectos de carácter interdisciplinario, vinculados á educación para as competencias en información e medios.

A radio como soporte, ferramenta, mediadora, motivadora de educación informacional e mediática

MIÉRCOLES, 18 DE NOVIEMBRE DE 2020

Podcast Radiocuruxa. Mes da ciencia en galego.

Radiocuruxa volve a cobrar vida. Esta vez da man da xentiña de tercero de primaria.

Estes pequenos locutores fixeron un enorme traballo de investigación sobre Isabel Zendal e a vacina da variola, para a realización da escaleta.

Por BIBLIO LIBROLANDIA iVDOOX

Isabel Zendal e a vacina da variola. Mes da ciencia en galego

📶 | 📡 | 🔗 [Descargar APP](#)

⏸ PAUSAR 00:16 03:49

Publicado por [curuxa catuxa](#) en [13:06](#)

Etiquetas: AXENDA 2030, MES DA CIENCIA EN GALEGO, RADIO

[Onda Valadares](#)

Set de tv na biblioteca escolar

Un equipo básico de gravación + edición de vídeo permite apoiar a creación de produtos audiovisuais relacionados cos proxectos que se levan a cabo no centro. **Alfabetización mediática significativa.** Imprescindible para facilitar a expresión e creación na linguaxe actual.

[CEP xosé María Brea Segade
\(Taragoña-Rianxo:
https://www.edu.xunta.gal/bib
lioteca/blog/?q=node/1408](https://www.edu.xunta.gal/biblioteca/blog/?q=node/1408)

Cómpre insistir en que...

A biblioteca é un instrumento do centro para a mellora e enriquecemento da súa cultura pedagóxica.

Non é responsabilidade única do equipo de biblioteca.

Non é privativo de ninguén, antes ben, é territorio de encontro e fonte de alimentación para toda a comunidade educativa.

Son indispensables...

- ✓ Formación (individual e colectiva; formal e informal; lectura profesional...)
- ✓ Avaliación (do que se fai, da situación e das dinámicas creadas, dos resultados obtidos...)
- ✓ Planificación (a curto e medio prazo)
- ✓ Reflexión (*a biblioteca non pode ser territorio das “ocorrencias”*)
- ✓ Colaboración (cos distintos sectores da comunidade educativa)
- ✓ Construción e mantemento de redes internas e externas, con outros axentes culturais e educativos. Ofrecer e buscar alianzas.

A biblioteca pode...

- Ofrecer oportunidades de apoio
- Servir á transversalidade do currículo
- Vincular aprendizaxes a realizar nas diversas áreas e materias
- Servir de ponte e de plataforma

Configurada como centro creativo das aprendizaxes ofrece ao alumnado un entorno natural, máis próximo á súa forma de entender o mundo, a comunicación e a formación “informal”, con maior conexión ás súas prácticas fóra do ámbito académico. A biblioteca é así a gran aliada do sistema educativo.

Algúns exemplos de centros que exploran a traballan por un modelo avanzado de biblioteca escolar. Centros LÍA.2 (2016-2020)

<https://youtu.be/wycjOuWN02g>

https://youtu.be/f2zcn_vu6sc

[+ vídeos CENTROS LÍA.2 e outros](#)

A biblioteca que se integra no PLAMBE...

Vai percorrer, acompañada, un camiño de transformación onde a reflexión, a avaliación, a planificación, a formación permanente, a rigorosidade e as alianzas (con outras bibliotecas e con outros axentes culturais e educativos do medio máis próximo), son esenciais para poder cubrir as necesidades de alumnado, profesorado e familias nos ámbitos que lle son propios.

Asesoría de bibliotecas escolares, web e rrss

<http://www.edu.xunta.es/biblioteca/>

The screenshot shows the website 'Bibliotecas escolares de Galicia' with a yellow header. The header includes the logo of the Xunta de Galicia (Consellería de Cultura, Educación e Universidade) and the site title. A search bar is located in the top left. The main navigation menu on the left lists various categories under 'Bibliotecas' and 'KOHA - Bescolares'. The main content area features a central image of a whiteboard with the text 'Escribir a biblioteca escolar' and several handwritten notes. To the right of the image, there is a paragraph describing the 'Asesoría de Bibliotecas Escolares' and its role, followed by contact information (phone numbers and email) and social media icons for Twitter, Facebook, and Instagram, all with the handle '@bescolaresgal'.

Bibliotecas escolares de Galicia

Actualidade
ALFIN
Banco de experiencias
Bibliotecas escolares
Documentos de referencia
Fomento da lectura
Hora de ler
Ler en mancomún
Libros a oito
Rede Lectura
Infantil e primaria
Secundaria
Xestión técnica
Libros que van e veñen (bolsas e mochilas)
Logotipos Bibliotecas Escolares de Galicia

KOHA - Bescolares

Preguntas frecuentes
Recursos
Soporte técnico

Asesoría de bibliotecas escolares

A **Asesoría de Bibliotecas Escolares** é o equipo integrado na *Dirección Xeral de Ordenación e Innovación Educativa* da *Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades*, que coordina todas as actuacións en materia de bibliotecas escolares e fomento da lectura integradas no **Plan LÍA** de Bibliotecas Escolares.

Pode contactar coa Asesoría de Bibliotecas Escolares a través de:
Teléfono: 981 546 547 - 881 997 637 - 881 997 562 - 881 997 330
Correo electrónico: bibliotecasescolares@edu.xunta.gal - asesoria.bibliotecas@edu.xunta.gal

@bescolaresgal
@bescolaresgal
@bescolaresgal

This block displays the social media handles for the organization. It features three rows, each with a social media icon and the handle '@bescolaresgal': a Twitter bird icon, a Facebook 'f' icon, and an Instagram camera icon.

@bescolaresgal
@bescolaresgal
@bescolaresgal

Obra textil da artista Teresa Lanceta

A biblioteca pode ser a agulla que una con fíos de cores os distintos programas do centro, así como as sensibilidades, o coñecemento, os intereses e as soños das persoas integrantes da comunidade educativa.

Grazas!

crisnova@gmail.com